

پ

جمهوری اسلامی ایران
قوه قضائیه
سازمان بازرسی کل کشور

سال هاتم

تماریز ۹۶

یعنی ۱۳۹۳

ماهیت مدیریت دانش و
کاربرد آن در
سازمان بازرسی

مرکز مطالعات و پژوهش‌های
سلامت اداری و مبارزه با فساد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گزارش پژوهشی

سال هفتم، شماره ۶۹، بهمن ۱۳۹۳

ماهیت مدیریت دانش و کاربرد آن در سازمان بازرسی

نویسنده:

رضا عارف

مرکز مطالعات و پژوهش‌های سلامت اداری و مبارزه با فساد

مطلوب مندرج در این گزارش پژوهشی نشانگر دیدگاه نویسنده‌گان آن بوده و لزوماً نمایانگر دیدگاه سازمان بازرسی کل کشور نمی‌باشد.

کلیه حقوق مربوط به گزارش حاضر متعلق به سازمان بازرسی کل کشور بوده و هرگونه انتشار مطلب آن بدون کسب اجازه از این سازمان، غیر مجاز می‌باشد.

فهرست مطالب

۴	اشاره
۷	چکیده
۸	مقدمه
۹	تعريف مدیریت دانش
۱۴	مکاتب مدیریت دانش
۱۵	مدل‌های مدیریت دانش
۱۹	ابعاد مدیریت دانش
۲۶	مهتمرين استلزمات پياده‌سازی مدیریت دانش
۲۸	مواضع پياده‌سازی مدیریت دانش
۳۱	ارزش و کاربرد مدیریت دانش
۳۷	جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۴۰	منابع و مأخذ

اثاره

امروزه مهمترین سرمایه هر سازمان و از جمله سازمان بازرگانی، دانش آن است که از نیروی انسانی و افکارش سرچشمه می‌گیرد. این دانش گاه از سخن دانش‌های گزاره‌ای است و گاه از سخن دانش‌های مهارتی که با تجربه کسب می‌شود. هر سازمانی که نتواند یا نخواهد مهمترین سرمایه خود را از طریق مستندسازی، ثبت، نگهداری، انتقال و ... مدیریت کند، به آفاتی چون اتلاف هزینه‌ها، دوباره کاری‌های بیهوده، فقدان خلاقیت، کندی در عملکرد، اثربخشی ناکافی یا حتی اثرنابخشی، خطای در تصمیم‌گیری‌ها و بسیاری آفات دیگر مبتلا خواهد شد.

سازمان‌های آگاه، شناسایی کاستی‌های خود در حفظ دانش سازمان و سرمایه‌گذاری آگاهانه برای بهبود آن را از جمله اولین و مهمترین وظایف خود می‌دانند تا مانع از بین رفتن این دانش و خبرگی شوند.

مرکز مطالعات و پژوهش‌های سلامت اداری و مبارزه با فساد با توجه به کاربردها و ثمرات ارزشمند مدیریت دانش به عنوان ابزاری برای حفظ دانش و خبرگی سازمانی بر آن شد تا به عنوان نخستین گام در این راه، به معرفی «ماهیت مدیریت دانش و کاربردهای آن» پردازد و نشان دهد که چگونه حفظ دانش و خبرگی سازمانی به جای بازتولید آن، حداقل‌سازی هزینه‌ها، حداقل‌سازی سرعت، ارتقای اثربخشی، و درنهایت انتقال این دانش به افراد مناسب، با مدیریت دانش میسر خواهد شد.

مرکز مطالعات و پژوهش‌های سلامت اداری و مبارزه با فساد

ماهیت مدیریت دانش و کاربرد آن در سازمان بازرگانی

رضا عارف^۱

چکیده

گزارش پژوهشی پیش‌رو در پی آن است تا با معرفی مدیریت دانش، آشنایی مختصری نسبت به این شاخه از دانش را برای مخاطب فراهم نماید و سپس کاربرد پیاده‌سازی مدیریت دانش در سازمان بازرگانی کل کشور را مورد بررسی قراردهد. از این رو نخست به منظور شناساندن ماهیت و چیستی «مدیریت دانش» این موضوع را از نظر تعريف، پیش‌فرضها، اصول، مکاتب، مدل‌ها، رده‌بندی مدل‌ها، ابعاد، گام‌های لازم برای پیاده‌سازی، مهم‌ترین استلزمات و درنهایت از جهت موافع تحقق آن در سازمان مورد بررسی قرار می‌دهد.

در بیان ارزشمندی و میزان مهم بودن مدیریت دانش نیز مزايا، کاربردها، نتایج و ثمرات پیاده‌سازی آن در سازمان بازرگانی ذکر خواهد شد.

۱. کارشناس مرکز مطالعات و پژوهش‌های سلامت اداری و مبارزه با فساد

مقدمه

در پرداختن به موضوع مدیریت دانش سازمانی دو مسأله در اولویت و مرتبه نخست قرار دارند:

- ماهیت مدیریت دانش سازمانی
- میزان مهم یا نامهم بودن مدیریت دانش سازمانی

مسأله نخست- یعنی ماهیت مدیریت دانش- از این رو بر مسأله دوم تقدیم دارد که تا ندانیم مدیریت دانش چیست و مؤلفه‌های آن کدام است، بحث از کاربرد و مهم یا نامهم بودن آن به معنای بحث از مهم یا نامهم بودن امر مبهمی است که نمی‌دانیم چیست.

در این نوشته در پی آن خواهیم بود تا نخست ماهیت و چیستی مدیریت دانش را بیان کنیم. سپس به بیان ادله اهمیت داشتن آن خواهیم پرداخت.

به منظور شناساندن ماهیت و چیستی «مدیریت دانش»، این موضوع را از نظر تعریف، پیش‌فرضها، اصول، مکاتب، مدل‌ها، رده‌بندی مدل‌ها، ابعاد، گام‌های لازم برای پیاده‌سازی، مهم‌ترین استلزمات و موانع پیش‌رو مورد بررسی قرار می‌دهیم.

در بیان مهم بودن مدیریت دانش نیز مزایا، کاربردها، نتایج و ثمرات پیاده‌سازی آن در سازمان بازرسی ذکر خواهد شد.

تعريف مدیریت دانش

«مدیریت دانش» در محافل علمی تعریف مورد توافقی ندارد. گستردگی این موضوع بر دشواری ارایه تعریف مورد توافق از آن می‌افزاید. این امر موجب شده تا صاحب‌نظران تعاریف گوناگونی از آن ارایه کنند.^۱ با ملاحظه تعاریف گوناگون اگر بخواهیم تعریف نسبتاً جامعی ارائه دهیم باید بگوییم:

«مدیریت دانش»^۲ یکی از شاخه‌های فرعی اقتصاد دانش^۳ است. مراد از مدیریت دانش عبارت است از «اتخاذ رویکردی نظاممند، یکپارچه، با استراتژی‌ها و راهکارهای خاص، برای شناسایی، کسب، استخراج، بازیابی، ارزیابی، تسهیم و خلق کلیه منابع دانش^۴ سازمانی، به کمک فرایندها و ابزارهای مربوط، باهدف برقراری ارتباط بین خبرگانِ مجبِ سازمان با افرادی که

۱. برای مطالعه درخصوص این تعاریف رک: احمدی، سیدعلی‌اکبر، علی صالحی، مدیریت دانش، تهران، دانشگاه پیام نور، ۱۳۹۱، ص ۵۴-۶۰ / همچنین رک: محمد زاهدی، علی انتظاری هرسینی، مدیریت فرهنگ دانایی، مدیریت و توسعه، ش ۳۴، پاییز ۱۳۸۶؛ ص ۸۱ - ۱۰۰ / همچنین رک:

عبدالکریمی، مهوش، مدیریت دانش، فناوری و خلاقیت و نقش آن در افزایش کارآیی و اثربخشی فرآیندها، پیام مدیریت موفق، ش ۲۶، دی ۱۳۸۲، ص ۳۸ / غنی‌زاده، محمود، تحقیق سازمان‌های دانش-محور در گرو استقرار دولت الکترونیک است. نشریه برنامه، سال ۱۳۸۶، شماره ۲۳۷، ص ۳۳-۳۴.

2. Knowledge Management

3. Knowledge Economy: See: <http://en.wikipedia.org/> Also See: <http://my.studyindenmark.dk/profiles/blogs/the-knowledge-economy-refers-to-the-use-of-knowledge-to-produced...>

اقتصاد دانش عبارت است از: به کارگیری دانش درجهت تولید ارزش‌های محسوس و نامحسوس در چارچوب‌ها و محدودیت‌های اقتصادی.

۴. اعم از: پایگاه‌های اطلاعاتی، استناد، سیاست‌ها و رویه‌ها.

نیاز به دانش خاصی دارند».^۱ این کار فواید بسیاری دارد که بیان خواهد شد. مهم‌ترین مسئله در مدیریت دانش پیاده‌سازی و اثربخشی آن است که سایر مسایل به عنوان مقدمات آن بهشمار می‌روند.

میان رشته‌ای بودن این دانش موجب شده تا تحقق آن، لزوم بهره‌گیری از دانش‌های زیر را ایجاب کند:

علم سازمانی، زبان محاسباتی، فناوری اطلاعات (اینترنت، اکس‌ترانس‌ها، پورتال‌ها و سایر فناوری‌های شبکه‌ای)، دانش کتابداری و کتابخانه، مردم‌شناسی، جامعه‌شناسی، آموزش و توسعه، مطالعات ارتباطاتی و ...^۲

پیش‌فرض‌های مدیریت دانش

مراد از پیش‌فرض‌های مدیریت دانش، باورهایی هستند که بر مدیریت دانش تقدیم دارند به گونه‌ای که تحقق یا به تعبیری پیاده‌سازی مدیریت دانش در یک سازمان مؤخر از اعتقاد و

1. <http://fa.wikipedia.org>.

2. See: Marianne Gloet, Mike Berrell (2003).” The dual paradigm nature of knowledge management: Implications for achieving quality outcomes in human resource management”, journal of knowledge management, 7 (1): PP. 78- 89

پایبندی به آن‌ها است. برخی از این مبانی از منظر صاحب‌نظران عبارت‌اند از:^۱

۱. دانش، از افراد سرچشمه می‌گیرد و در افکار افراد جای دارد.

۲. لازمه تسهیم دانش، اعتماد است.

۳. فناوری، رفتارهای دانشی جدید را ممکن و میسر می‌سازد.^۲

۴. در تسهیم دانش باید تشویق و پاداش داده شود.

۵. پشتیبانی مدیر و تخصیص منابع (برای مدیریت دانش) امری الزامی است.

۶. دانش ماهیتی خلق‌شونده دارد و تشویق گسترش غیرمنتظره دانش را در پی خواهد داشت.

۷. پیاده‌سازی و اجرای مدیریت دانش باید با برنامه‌های آزمایشی آغاز شود.^۳

۱. رک: احمدی، سیدعلی‌اکبر، علی صالحی، مدیریت دانش، تهران، دانشگاه پیام نور، ۱۳۹۱، ص ۱۶۳

همچنین رک: Davenport, T. H. & Prusak, L. (1998), Working Knowledge: How Organizations Manage What the Know. Boston, Massachusetts, Harvard Business School Press.

۲. منظور از رفتار دانشی رفتارهایی است به منظور خلق، توسعه، توزیع و غنی‌سازی دانش.

۳. رک: امس آج، داونپورت و لورنس بروس‌اک، مدیریت دانش، مترجم حسین رحمن‌سروش، تهران، شرکت طراحی‌مهندسی و تامین قطعات ایران خودرو داخلی (سپکو)، واحد آموزش، ۱۳۷۹، ص ۵۴

اصول مدیریت دانش

صاحب نظران برای مدیریت دانش اصولی قایل هستند مراد از اصل در اینجا قواعد فکری و روش‌شناختی است که به شرح زیر:^۱

۱. اگرچه دانش خود یک دارایی است اما اثربخشی مدیریت دانش مستلزم سرمایه‌گذاری در دارایی‌های دیگر نیز است.
۲. مدیریت اثربخش دانش مستلزم پیوند انسان و فناوری است.
۳. دانش، قدرت است و قدرت موضوع علم سیاست است پس مدیریت دانش، فعالیتی سیاسی است. از این‌رو مدیران دانش باید برای مواجه با گروه‌های فشار، توطئه‌ها، دیسیسه‌ها و تعاملات سیاسی خود را آماده کنند.
۴. مدیریت دانش نیازمند مدیران دانش است یعنی مدیرانی که بتوانند دانش نهفته را دریافته و برای آن ارزش و اعتبار قایل شوند.
۵. مزایای مدیریت دانش سرچشم‌گرفته از ترسیم نقشه و مدل دانش است و مراد از نقشه و مدل ذهنی، فیلترها و مفاهیمی است که چگونه دیدن اطلاعات را تعیین می‌کنند.

1. See: Davenport, T. H. & Prusak, L. (1998), Working Knowledge: How Organizations Manage What the Know. Boston, Massachusetts, Harvard Business School Press, P 149.

۶. تسهیم و بهکارگیری دانش، امری ذاتی نیست، پس هر مدیری
که به ذاتی نبودن (اکتسابی بودن) آن عقیده دارد موفق‌تر
خواهد بود.
۷. مدیریت دانش بهمعنی بهبود فرایند کاردانش است.
۸. دستیابی به دانش، تنها شروع کار است اما مدیریت دانش
مستلزم ایجاد انگیزه در افراد و بهکارگیری دانش در
فرایندهای سازمانی بهمنظور بهبود عملکرد سازمان است.
۹. مدیریت دانش پایان ندارد.
۱۰. مدیریت دانش مستلزم یک قرارداد حقوقی و اخلاقی دانشی
است. اگر بپذیریم که دانش سرمایه مهمی است باید مباحث
قانونی مربوط به آن نیز روشن شود ازجمله اینکه؛ «آیا
کارکنان مالک تمام دانشی هستند که در ذهنشان است؟» یا از
جهت اخلاق سازمانی کارکنان باید به یک اخلاق تسهیم دانش
متعهد باشند.^۱

1. See: ibid, P 149.

مکاتب مدیریت دانش

مدیریت دانش نیز مانند بسیاری از نظریه‌های علمی مکاتب گوناگونی به خود دیده است. به طورکلی سه مکتب مهم مدیریت دانش قابل تفکیک است:^۱

۱. مکتب اقتصادی^۲: در این مکتب تمرکز اصلی بر درآمد است و هدف آن بهره‌برداری از دارایی‌های دانشی سازمان است. به دیگر سخن این مکتب صراحتاً حفظ و بهره‌برداری از دارایی‌های دانشی یا فکری شرکت به منظور تولید درآمد را مدنظر دارد. در مکتب اقتصادی، دانش همچون دارایی‌های شرکت لحاظ می‌شود که مورد بهره‌برداری است و خلق دانش در این مکتب به اندازه‌ای که بهره‌برداری از دانش مدنظر است موردنظر نیست.

۲. مکتب سازمانی^۳: در این مکتب بهره‌گیری از ساختارهای سازمانی یا شبکه‌های روابط به منظور تسهیم یا ذخیره‌سازی دانش موردنظر است. به کارگیری گروه‌های اجتماعی تسهیم تجربه که از افراد درون یا بیرون سازمانی با منافع، مسائل،

۱. رک: احمدی، سید علی اکبر، علی صالحی، مدیریت دانش، تهران، دانشگاه پیام نور، ۱۳۹۱، ص ۶۴

۶۸

2. Economic School

3. Organizational School

اهداف و تجربه‌های مشترک طراحی و تشکیل شده‌اند، از جمله ویژگی‌های این مکتب است. در این مکتب وظیفه سازمان خلق و تقویت این نوع محیط‌ها به منظور خلق، تبادل و توسعه قابلیت‌های اعضا است.

۳. مکتب راهبردی^۱: این مکتب، مدیریت دانش را بعدی از ابعاد استراتژیک رقابتی لحاظ می‌کند. عمدۀ تمرکز این مکتب بر مزیت رقابتی مدیریت دانش است که هدف آن شناسایی، بهره‌برداری و خلق قابلیت‌های دانشی است. براساس این مکتب یک شرکت تنها زمانی می‌تواند پیروز نبرد رقابتی باشد که دانش مناسب‌تری نسبت به رقبای خود داشته باشد. مهم این است که دانش موردنظر دانش تجاری باشد. هدف این مکتب تضمین عملکرد مؤثر است.^۲

مدل‌های مدیریت دانش

صاحب‌نظران برای مدیریت دانش مدل‌های مختلفی تعریف کرده‌اند. ماهیت این مدل‌ها و تمایز آن‌ها از یکدیگر، بحث مفصلی است که خود پژوهش مستقلی می‌طلبد.^۳ انتخاب یک مدل از میان

1. Strategic School

۲. رک: احمدی، سید علی اکبر، علی صالحی، مدیریت دانش، تهران، دانشگاه پیام نور، ۱۳۹۱، ص ۶۴-۶۸

۳. برای مطالعه بیشتر رک: همان، ص ۱۱۷-۱۶۰.

مدل‌های گوناگون بسته به ماهیت و کاربرد آن مدل و هدفی که مدیران دانش سازمانی برای یک سازمان تعیین می‌کنند تغییر می‌کند. برخی از مهم‌ترین مدل‌های مدیریت دانش به شرح زیر است.

۱. مدل مدیریت دانش میلتون^۱
۲. مدل مدیریت دانش‌بنیادی در سازمان
۳. مدل راهبردی مدیریت دانش
۴. مدل زنجیره دانش
۵. مدل چهار حلقه‌ای مدیریت دانش
۶. مدل چندعاملی توسعه نظام‌های مدیریت دانش
۷. مدل چرخه حیات دانش
۸. مدل اجتماعی کردن، بیرونی کردن، ترکیب و درونی کردن^۲
۹. مدل هی سیگ
۱۰. مدل مارک
۱۱. مدل بک من
۱۲. مدل هفت سی
۱۳. مدل بکوویتز و ویلیامز
۱۴. مدل نوناکو و تاکوچی
۱۵. مدل پایه‌های ساختمان دانش

1. Milton.

2. SECI (Socialization, Externalization, Combination, Internalization)

رده‌بندی مدل‌های مدیریت دانش

مدل‌های یادشده نشان می‌دهد که برخی به‌طور مرکز فعالیت‌های مدیریت دانش مانند خلق یا انتقال دانش را مورد مطالعه قرار می‌دهند و برخی دیگر به نحو کلی چرخه مدیریت دانش را موردنوجه قرار داده و فعالیت‌های مختلف مرتبط با دانش در آن‌ها گنجانیده شده است. تمام این مدل‌ها، بنابر یک تقسیم براساس نوع رویکرد در چهار گروه زیر قابل رده‌بندی است.^۱

۱. مدل‌های شبکه‌ای^۲

در این نوع از مدل‌ها، مرکز بر روی ارتباطات، کسب، تسهیم و انتقال به طریق تبادل اطلاعات افقی است. دانش‌های مهم در شبکه‌ای متنشکل از افراد که به وسیله ابزار مختلف به هم می‌پیوندند نهفته است و آگاهی از این بینش‌ها و اطلاعات، خارج از گروه‌ها و تیم‌های رسمی عاملی کلیدی به شمار می‌رود. در این نگرش، ساختن روابط اجتماعی، سرمایه اجتماعی و قائل بودن روابط متقابل، به عنوان کار و فعالیت اصلی دانش، موردنوجه قرارگرفته است.

1. See: Kakabadse & others, Reviewing the Literature of Knowledge Management: Towards A Taxonomy, Journal of Knowledge Management, 2003, Vol 7 No 4: 75-91.

2. Network Models

۲. مدل‌های شناختی^۱

دانش به مثابه دارایی سازمان است که نیاز به دستیابی دقیق، بیان، ذخیره، اندازه‌گیری، نگهداری و انتشار کنترل شده دارد. ایجاد ارزش از طریق کاربرد متوالی بهترین روش‌های حاصل و نیز پرهیز از خطاهای ناشکار ریشه‌یابی شده و کتبی و نیز بهره بردن از درس‌های آموخته شده به دست می‌آید. در این نگرش بر روی استفاده دوباره، تکثیر، استانداردسازی و حذف روش‌های قدیمی که کارایی خود را از دست داده‌اند تمرکز می‌شود.

۳. مدل‌های انجمنی / ارتباطی^۲

در این مدل‌ها درباره ویژگی‌های گروه‌های کاری که باید دارای قابلیت‌هایی چون خود سازماندهی، فراگیری مستمر و تبادلات غیررسمی باشد بحث می‌شود. دانش در تفکری ایجاد می‌شود که در یک انجمن گردش می‌کند. جایی که زبان مشترکی وجود دارد، اعتماد اجازه بهره‌برداری از مکافته‌ها را می‌دهد. ممکن است آرایه‌های نهفته به صورت خلاقانه برنامه‌ریزی شود و نشانه‌های مهم راه حل‌های کاری متوالی به وسیله بیان داستان‌های کاری منتشر می‌شوند.

1. Cognitive Models
2. Community Models

۴. مدل‌های فلسفی^۱

در این مدل‌ها بازارها و فرایندهای داخلی بر پایه گفتگو دوطرفه در یک زمینه استراتژیک، پرسش در مورد فرضیات و کندوکاو مداوم درباره رفتار رقبا، موردنویجه قرار می‌گیرد. این دیدگاه شخصی، سازی را مقدم بر کد کردن می‌داند و تکنولوژی کمی را مورداستفاده قرار می‌دهد. همچنین محركهای فرهنگی اصلی برای این کار، حفظ ارتباط آزاد (تبادلنظر)، تشویق، انعکاس نظرات، کنکاش خلاقانه و اثبات عقیده و نظر است.^۲

ابعاد مدیریت دانش

تحقیق مدیریت دانش مستلزم توجه به سه محور زیر است و پیاده‌سازی مدیریت دانش در سازمان، مقتضی فعالیت همزمان در این سه حوزه است:

۱. فرهنگ‌سازمانی؛ در حوزه فرهنگ‌سازمانی، مجموعه فعالیتها به منظور تبدیل فرهنگ سازمان از بارو به گزاره‌هایی چون؛ «دانش قدرت است» به گزاره‌هایی همچون این گزاره که؛ «تبادل دانش قدرت است» باید صورت پذیرد.
- فرهنگ‌سازمانی متأثر از دو عامل مهم انسانی است:

1. Philosophy Models
2. See: ibid, p 75-91.

- راهبر؛ در بخش راهبری و مدیریت برخی از امور فرهنگی باید بررسی و در صورت لزوم بهبود یابد؛
 - ✓ میزان میل و تعهد مدیران به تسهیم دانش و تجربیات خود؛ کم یا بیش این میل و تعهد مدیران در موفقیت یا عدم موفقیت بسیار تأثیرگذار است.
 - ✓ میزان بها دادن مدیران به دریافت بازخورد در فرایندهای دانشی
 - ✓ حمایت مدیران از طوفان مغزی برای حل مشکلات
 - ✓ در اختیار داشتن دانش لازم در فرایندهای دانشی و ...
- راهرو (منابع انسانی):
- ✓ میزان به روز عمل کردن کارکنان.
 - ✓ آموزش و مدیریت کارکنان.
 - ✓ سطح دانش کارکنان هنگام گزینش و استخدام.
 - ✓ میزان قضاوت سازمان درباره کارکنان بر اساس عملکرد آنها.
 - ✓ و ...

۲. ساختار سازمانی؛ از جهت ساختار، باید مجموعه قوانین، آیین نامه ها و مقررات و تقسیم وظایفی وضع شود که با استناد به آن افراد سازمان بتوانند به سیستم مدیریت دانش

اعتماد کند و با اطمینان خاطر نسبت به حفظ تمام حقوق مادی و معنوی خویش در سیستم‌های مدیریت دانش به فعالیت بپردازد. از این‌رو لازم است آیین‌نامه‌های مربوط به نظام‌های پاداش‌دهی و انگیزشی سازمان بازرسی کل کشور بازنگری، اصلاح و تصویب گردد. در این زمینه برخی از مواردی که اهمیت می‌یابد عبارت‌اند از:

- ✓ تأثیر نوع تقسیم‌کار در تسهیم دانش
- ✓ وجود برنامه‌ای مشخص برای توسعه ایده‌ها
- ✓ آزادی عمل افراد در انتقال دانش
- ✓ و ...

۳. سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت دانش؛ این سیستم‌ها، بستر تکنولوژیکی و فنی لازم برای پیاده‌سازی مدیریت دانش در سازمان بازرسی کل کشور را فراهم می‌آورند. این سیستم‌ها قابلیت جمع‌آوری، ارزیابی طبقه‌بندی و بازیابی دانش‌های تولیدشده در سازمان حین فرایندهای کاری را دارند و با بهره‌گیری از ماذول‌های نقشه دانش، پاداش‌دهی و ...، امکان انواع تبادلات دانشی را در سازمان ایجاد می‌کنند. از مهم‌ترین نرم‌افزارهای رایج در این مورد می‌توان موارد زیر را نام برد:

1. Microsoft Sharepoint
2. Mtashare
3. IBM Lotus Notes
4. Collabrashare
5. Microsoft Outlook
6. Exchange

برخی از مسایلی که در این بخش اهمیت می‌یابد به شرح ذیل است:

- ✓ میزان انطباق نرم‌افزار و فناوری‌های سازمان با سیستم جدید
- ✓ میزان زمان لازم برای دستیابی به دانش موردنیاز
- ✓ توسعه زیرساخت‌های سازمان از قبیل اینترنت و ...
- ✓ و ...

گام‌های پیاده‌سازی مدیریت دانش

با توجه به محورهای بالا برای پیاده‌سازی یک نظام مدیریت دانش در سازمانی همچون سازمان بازرگانی کل کشور در سه محور فوق‌الذکر، گام‌های زیر باید برداشته شود:

گام اول؛ تأسیس واحد مدیریت دانش؛ نخستین گام تعیین مجريان طرح است. از آنجاکه بحث مدیریت دانش ازجمله دانش‌های میان‌رشته‌ای است لذا حضور افرادی با تخصص گوناگون مرتبط در این واحد ضروری به منظر می‌رسد. افزون براین به کارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات و نرم‌افزارهای

مختص مدیریت دانش، فعالیت و همکاری متخصصین فناوری اطلاعات و همچنین کارشناسان حوزه ارتباطات و روابط عمومی را نیز می‌طلبد.

گام دوم؛ امکان‌سنجی؛ در این گام اوضاع محورهای سه‌گانه یادشده در بالا بررسی می‌شود تا کاستی‌ها و موانع موجود در ارتباط با پیاده‌سازی سیستم در هریک از محورها مشخص شود. فعالیت‌هایی که باید در این مرحله انجام شود به شرح زیر است:

۱. شناخت اهداف، وظایف، راهبردها، مأموریت‌ها و ساختارهای سازمان و میزان انطباق آن با ساختارهای دانش.
 ۲. بررسی برنامه‌ریزی استراتژیک سازمان (جهت استخراج استراتژی‌های دانش)
 ۳. بررسی سند راهبردی فناوری اطلاعات (به لحاظ بسترسازی برای سیستم مدیریت دانش)
 ۴. بررسی میزان تبادل دانش در سازمان
 ۵. شناخت آستانه تحريك افراد در سازمان
 ۶. بررسی زیرساخت‌های تکنولوژیکی
 ۷. تدوین متداولی انجیزشی
- گام سوم؛ فرهنگ‌سازی و آموزش؛ آموزش محور اصلی این مرحله می‌باشد. فازهای این مرحله به شرح زیر است:

۱. کارگاه‌ها، نشست‌ها و همایش‌های آشنایی با مدیریت دانش برای تداوم راهبردهای سازمانی، فرهنگی و تکنولوژیک.
۲. تهیه مجلات و کتب مناسب برای کارکنان سازمان.
۳. طراحی بیانیه، شعار دانشی و نظامنامه دانشی برای سازمان بازرگانی کل کشور.
۴. تشکیل تیم‌های مدیریت دانش در سطوح مختلف سازمان بازرگانی.
۵. ایجاد انگیزه برای دستیابی به دانش جدید و فرهنگ تسهیم دانش بین کارکنان از طریق تدوین سیستم پاداش‌دهی.

گام چهارم؛ برنامه‌ریزی استراتژیک؛ سازمان بازرگانی برای هدف‌گذاری دانش به استراتژی دانش احتیاج دارد که بر اساس روش‌های رایج طراحی می‌شود. استخراج این استراتژی با همراهی واحد و تیم مدیریت دانش به انجام می‌رسد و شامل فرایندها و مراحل زیر می‌باشد:

- ✓ تعیین چشم‌انداز دانشی سازمان
- ✓ تعیین مأموریت دانشی سازمان
- ✓ تدوین استراتژی دانش سازمان
- ✓ توجه به هم‌راستایی و هماهنگی استراتژی مدیریت دانش با استراتژی سازمان بازرگانی کل کشور

این‌جا باید تعیین شود که مدیریت دانش در سازمان بازرگانی با کدام مدل انجام می‌شود مدل نوناکا و تاکوچی یا مدل پایه‌های ساختمان دانش، یا سرمایه‌فکری، یا ساختار اجتماعی، یا مدل مفهومی چندمرحله‌ای، یا شبکه‌ای، یا مخزنی، یا انتشار نظام یا مدل مفهومی نظام^۱، یا مرجع و یا ...^۲

گام پنجم؛ حفظ و استمرار؛ جهت استقرار، تثبیت و ماندگاری مدیریت دانش در سازمان بازرگانی باید به اموری زیر توجه داشت؛ مشاوره مستمر جهت رفع نواقص، استقرار واحد طراح و مستقلی به نام «واحد مدیریت دانش» در سازمان بازرگانی و تلاش برای جلوگیری از بروز عوامل بازگشت سازمان به روای قبلی که معمولاً ماهها مراقبت را لازم دارد و

در یک‌کلام در گام پنجم باید عوامل شکست و راههای بازگشت به وضع پیشین شناسایی و مسدود شوند.

گام ششم؛ ارزشیابی سیستم

در این مرحله و به طور معمول چند ماه پس از پیاده‌سازی سیستم، نظام بازخورد مناسب برای اصلاح سیستم در نظر گرفته می‌شود. در این مرحله واحد «مدیریت دانش» به شناسایی و رفع معایب و کاستی‌های سیستم طراحی شده می‌پردازد. پرسش‌ها و

1. (MATE)

2. رک: عباسی، زهره، مروری بر مدل‌های پیاده‌سازی مدیریت دانش در سازمان‌ها، همایش بین‌المللی رازی، ۱۳۸۶.

دغدغه‌های اصلی در این مرحله حول آسیب‌شناسی و راه درمان نواقص موجود پروژه در پنج گام پیشین است.^۱

مهمترین استلزمات پیاده‌سازی مدیریت دانش

با توجه به شش گام یادشده مهمترین پرسش‌ها و استلزمات در پیاده‌سازی مدیریت دانش در سازمان بازرسی را که پاسخ به آن‌ها لازمه کار است به ترتیب مراحل فوق به شرح زیر می‌توان برشمود:

۱. واحد مدیریت دانش سازمان بازرسی از چه افراد، با چه

تخصص‌ها و کدام شرح وظایف تشکیل شود؟ (تعیین

مجریان)

۲. شناخت اهداف، وظایف، راهبردها، مأموریت‌ها و ساختار

سازمانی به لحاظ میزان انطباق با ساختارهای دانش،

بررسی برنامه‌ریزی استراتژیک سازمان، بررسی سند

راهبردی فناوری اطلاعات، میزان تبادل دانش در

سازمان، آستانه تحریک کارکنان، زیرساخت‌های

۱. رک: جلالی، سید محمد جواد و همکاران، طراحی و به کارگیری نرم افزار سیستم جامع مدیریت دانش مطالعه موردي در وزارت راه و ترابری جمهوری اسلامي ايران، کنفرانس بين-المللي مهندسي صنایع، سال ۱۳۸۶.

تکنولوژیکی و متداول‌تری انگیزشی سازمان در چه وضعی

است؟ (بررسی وضع موجود)

۳. به لحاظ فرهنگ‌سازی؛ دوره‌های آموزشی، منابع علمی،

بیانیه و شعار دانشی سازمان، تیم‌های مدیریت دانش،

تدوین نظامنامه دانشی سازمان بازرگانی، ایجاد انگیزه

برای دستیابی و تسهیم دانش، آموزش‌های تخصصی و

تکنولوژیک چه اقداماتی، توسط چه کسانی و در چه

حدوده زمانی یا کدامین روش و ابزار باید انجام شود؟

(برنامه‌ریزی، تعیین جدول زمانی و روش‌شناسی)

۴. چشم‌انداز، مأموریت، استراتژی دانش سازمان چیست و

آیا با استراتژی سازمان هماهنگی دارد؟ (انطباق و

هماهنگ‌سازی چشم‌انداز، مأموریت و استراتژی دانش با

چشم‌انداز، مأموریت و استراتژی سازمان)

۵. عوامل شکست یا تضعیف سازمان در مدیریت دانش و

راه‌های بازگشت سازمان به وضع پیشین چیست و

راه‌های رفع آن‌ها کدام است؟ (آسیب‌شناسی پروژه)

۶. ملاک‌ها و معیارها برای ارزشیابی سیستم مدیریت دانش
در سازمان بازرگانی چیست؟ (سنجدش حسن انجام کار/
پروژه)

موانع پیاده‌سازی مدیریت دانش

پیاده‌سازی نظام مدیریت دانش مانند هر برنامه و طرحی با موانع و مشکلاتی مواجه خواهد بود که عدم توجه به این موانع و اهمال دریافتمن راه حل موجبات شکست طرح را فراهم خواهد کرد. تجربه سازمان‌های مختلف نشان می‌دهد که برخی از این مشکلات به شرح زیر است:^۱

۱. مشکلات و موانع تکنولوژیکی

این قسم مشکلات به صورت‌های مختلف دارایی‌های دانشی سازمان و نظام‌های چندگانه‌ای مربوط است که در جهت ایجاد، جمع‌آوری، پیوند میان حلقه‌های چرخه مدیریت دانش و اشتراک‌گذاری آن‌ها دریک نظام مرکزی واحد بکار می‌رود. در واقع این قسم از مشکلات، مشکلات و موانع مربوط به مسائل فنی کار است.

۱. رک: احمدی، سید علی اکبر، علی صالحی، مدیریت دانش، تهران، دانشگاه پیام نور، ۱۳۹۱، ص ۲۰۵-۲۰۸.
همچنین رک: رادینگ، آلن، مدیریت دانش؛ موفقیت در آقتصاد جهانی مبتنی بر اطلاعات، ترجمه محمد حسین لطیفی، تهران، سمت، ۱۳۸۸.

۲. مشکلات و موانع مدیریتی

۲-۱. تزلزل در مدیریت رده بالا: غالباً در بسیاری از سازمان‌ها مدیریت رده بالا، در مقام نظر و تئوری اصل مدیریت دانش، و سازمان‌دانش‌مدار را در گفتار و نوشتار مورد تأیید و تحسین قرار می‌دهد اما از آنجاکه توانمندسازی کارکنان در سازمان‌هایی که تا پیش از اجرای نظام مدیریت دانش در آن‌ها مدیر رده بالا تنها منبع نهایی دانش سازمان بوده اقدامی انقلابی و پایه‌ای است لذا ممکن است از سوی مدیر مربوطه نوعی خطر به شمار آید که این خطر آن مدیر سطح بالا را در حمایت از طرح دچار تزلزل و سستی کند.^۱

۲-۲. ممانعت مدیریت میانی: توانمندسازی کارکنان، مدیریت میانی را تهدید می‌کند. دادن دانش به دست کارکنان و دادن اقتدار به آن‌ها جهت تصمیم‌گیری و اقدام به‌طور مستقل بر اساس آن دانش و به دست آوردن شهرت، شناسایی و پاداش، برای مدیریت میانی کلاسیک خیلی خوشایند نخواهد بود درنتیجه همچنان که دستیابی به اطلاعات، نقش مدیریت میانی را به عنوان واسطه و تصفیه‌کننده اطلاعات دچار تهدید می‌کند،

به همین صورت مدیریت دانش نیز نقش مدیران میانی را به عنوان خط مقدم تصمیم گیران دارای اختیار، متزلزل می‌سازد. در این صورت مدیریت دانش به عنوان یک دگرگونی بنیادی تلقی می‌شود و مدیران میانی ممکن است اقداماتی در

جهت خنثی‌سازی این تلاش‌ها و پاداش‌ها انجام دهند.^۱

۳. عدم همکاری کارکنان

مدیریت دانش مستلزم تغییر است و تغییر با مسئولیت‌های جدیدی همراه است که غالباً ممکن است کارکنان آن را کار زیادتر با بازده مستقیم انک تلقی کنند و این امر برای آن‌ها خوشایند نیست. علاوه بر این اجرای نظام مدیریت دانش نوعی روحیه دوستی و همکاری را می‌طلبد که بسیاری از سازمان‌ها و محیط‌های کاری فاقد آن هستند.^۲

۴. ابهام در دارایی‌های دانشی

در مراحل نخست اجرای نظام مدیریت دانش ممکن است سازمان، درداده‌ها و اطلاعات غرق شود. دانش حقیقی به سادگی و آسانی ظاهر نمی‌شود و این خود مانع برای پیش برد کار است. از این‌رو سازمان ممکن است مجبور به شناسایی و ارزیابی دارایی‌های دانشی خود باشد.^۳

۱. رک: همان.

۲. رک: همان.

۳. رک: همان.

۵. ذهنیت کوتنهنگرانه

اگر مدیران دانش نتوانند اکنون سرمایه‌گذاری کنند تا در طولانی‌مدت بازده آن را شاهد باشند این ناتوانی، خود مانع بر سر راه اجرای نظام مدیریت دانش است.^۱

۶. فقدان روحیه همکاری مشترک

در بسیاری از سازمان‌ها کارکنان گمان می‌کنند که در نهایت خود به تنایی باید از خود دفاع کنند. این در حالی است که مدیریت دانش مستلزم میزانی از همکاری و تمایل به همکاری مشارکتی در سازمان است.^۲

ارزش و کاربرد مدیریت دانش

مدیریت دانش، علمی است باهدف؛ حفظ دانش، خبرگی، توانایی کارکنان سازمان و مدیریت برای خلاق سازی آنان، صرف صحیح هزینه برای بهبود تجربه‌های سازمانی بجای بازتولید آن‌ها، حداقل‌سازی هزینه‌ها و حداقل‌سازی سرعت، اثربخشی، کمک به در اختیار قرار گرفته اطلاعات مناسب در زمان مناسب برای افراد مناسب جهت تصمیم‌گیری‌های درست، کاهش خطاهای ناشی از عدم دسترسی به تجارب قبلی، افزایش تعلق و مطلوبیت سازمانی برای پرسنل و بهبود بیش از پیش روابط مؤثر

۱. رک: همان.

۲. رک: همان.

بین آن‌ها و درنهایت شناسایی نقاط ضعف دانش سازمان و سرمایه‌گذاری آگاهانه جهت اصلاح آن. بر این اساس و با توجه به این‌که میزان مهم بودن یک مسأله را منافع و مضار آن تعیین می‌کند، می‌توان مزایای عمدۀ مدیریت دانش، برای سازمان بازرگانی کل کشور را بنابر رأی صاحب‌نظران چنین بیان کرد؛ مدیریت دانش دیدگاه‌ها، رهیافت‌ها و بصیرت سرمایه‌گذاری مناسب در داده و اطلاعات را در بهترین موارد استفاده، که بیشترین نیاز به آن می‌رود فراهم می‌آورد. این دانش، تصمیمات کجایی، چگونگی و زمان ساخت، ایجاد، انباشت و علل دانش جدید را هدایت می‌کند. اجازه می‌دهد که سازمان بازرگانی عوامل تولید سرمایه‌های کلیدی خود از جمله آموزش، کارآموزی و تجربه ضمن خدمت را که چه‌بسا بیشترین هزینه‌ها را در سازمان بازرگانی دربردارد توضیح دهد. این هزینه‌ها به‌ندرت به کمیت درمی‌آید یا دنبال می‌شود. بدون توجه کانونی فعال و بدون به‌هنگام‌سازی، دانش، ارزش خود را در سازمان از دست می‌دهد. استناد به مزایای مدیریت دانش یا به کمیت درآوردن مستقیم آن‌ها مایه ناکامی و مشکل است. مثلاً این‌که؛ ارزش یک ایده نوآور چیست؟ اصل و منشأ ایده چگونه تعیین می‌شود؟ مزایای یافتن راه حل زودتر یک مشکل خاص نسبت به راه حل دیرتر آن چیست؟

تسريع فرایندهای کار، مزیت رقابتی پایدار از طریق نوآوری، شناسایی و سازگاری با تغییرات، تداوم (در اختیار گرفتن دانش، بهخصوص دانش ضمنی کارکنان سازمان بازرگانی و دردسترس قرار دادن آن برای کارکنان)، حفظ و رشد دارایی‌های فکری ایشان، از جمله مزایای مدیریت دانش است.^۱

اگر بخواهیم مهم‌ترین مزایای خاص مدیریت دانش، برای سازمان بازرگانی کل کشور را فهرست کنیم به شرح زیر خواهد بود:

۱. پیشگیری از افت علمی؛ مدیریت دانش، سازمان بازرگانی را قادر می‌سازد تا تخصص فنی و ضروری خود را حفظ کرده و از افت دانش ناشی از بازنیستگی، کوچک‌سازی، اخراج کارکنان و تغییرات ساخت حافظه انسانی پیشگیری کند. سازمان بازرگانی هر روزه درحال تولید دانش‌ها، تجربه‌های طلایی‌ای است که گاه بارها درگذشته تولیدشده یا در آینده مجدداً موردنیاز است. این گنجینه‌ها نباید به‌سادگی از دست بروند. با ورود به دوره‌ای که دارایی اصلی سازمان‌ها، دانش، خبرگی، توانایی و مدیریت برای

۱. رک: رادینگ، آلن، مدیریت دانش؛ موفقیت در آقتصاد جهانی مبتنی بر اطلاعات، ترجمه محمد حسین لطیفی، تهران، سمت، ۱۳۸۸، ص ۴۴.

خلاقسازی کارکنان است، توجه به مقوله مدیریت دانش

^۱ برای سازمان بازرگانی نیز محور قرار می‌گیرد.

۲. بهبود تصمیم‌گیری؛ مدیریت دانش نوع و کیفیت دانش

موردنیاز را برای تصمیم گیرهای اثربخش را شناسایی

می‌کند و دسترسی به آن دانش را آسان می‌کند. درنتیجه،

تصمیمات سریع‌تر و بهتری می‌تواند در سطوح پایین‌تر

سازمانی صورت گیرد. این امر کاهش خطاهای ناشی از

^۲ عدم دسترسی به تجارت قبلی را از بین می‌برد.

۳. انعطاف‌پذیری و انطباق‌پذیری؛ مدیریت دانش به کارکنان

سازمان اجازه می‌دهد درک بهتری از کار خود به

عمل آورده، راه حل‌های نوآور مطرح کند، کمتر با

سرپرست مستقیم کار کنند و کمتر نیاز به مداخلات داشته

باشند. درنتیجه، کارکنان می‌توانند در موقعیت‌های

چندوظیفه‌ای فعال باشند و سازمان بازرگانی می‌تواند

روحیه کارکنان خود را بالا ببرد. این امر تعلق و مطلوبیت

۱. رک: همان.

۲. رک: همان.

سازمانی را برای پرسنل به جهت ملموس شدن تولیدات

دانشی‌شان، افزایش خواهد داد.^۱

۴. مزیت رقابتی؛ مدیریت دانش سازمان بازرگانی را قادر

می‌سازد تا ارباب‌رجوع، دیدگاه‌ها و فضای جامعه و

رضایت ارباب‌رجوع را درک کرده، بتوانند شکاف‌ها و

فرصت‌های خدمت‌رسانی را شناسایی کند.^۲

۵. توسعه دارایی؛ مدیریت دانش در سازمان بازرگانی سبب

صرف صحیح هزینه برای بهبود تجربه‌ها به جای بازتولید

آن‌ها است و توانایی سازمان بازرگانی را در سرمایه‌گذاری

به‌منظور حفاظت قانونی برای حفظ مالکیت معنوی بهبود

می‌بخشد و شناسایی نقاط ضعف دانش سازمان و

سرمایه‌گذاری آگاهانه برای آن‌ها را میسر می‌کند.^۳

۶. افزایش بازده و کیفیت؛ از جمله مزایای مدیریت دانش این

است که به سازمان بازرگانی اجازه می‌دهد که دانش را در

خدمات و فرآورده‌ها به کار گیرد. درنتیجه، ارزش محصول

با نسبت مستقیم میزان و کیفیت دانش افزایش پیدا می‌کند.^۴

۱. رک: همان.

۲. رک: همان.

۳. رک: همان.

۴. رک: همان.

۷. مدیریت ارباب‌رجوع؛ از مزایای مدیریت دانش این است که سازمان بازرسی را قادر می‌سازد تا توجه کانونی و خدمت به ارباب‌رجوع را افزایش دهد این امر سرعت پاسخ به سوالات، توصیه‌ها و شکایات ارباب‌رجوع را در پی دارد. این امر همچنین تضمین‌کننده سازگاری و کیفیت بهتر خدمات به ارباب‌رجوع می‌گردد به‌طوری‌که رامحل مشکلات عادی برای ارباب‌رجوع به‌سادگی قابل دسترسی باشد.^۱

۸. به‌کارگیری سرمایه‌گذاری‌ها در بخش سرمایه انسانی؛ مدیریت دانش از طریق توانمندسازی به سهیم شدن در درس‌های یاد گرفته‌شده، فرایندهای اسناد، و بررسی و حل استثنائات و دراختیار گرفتن و انتقال دانش ضمنی سازمان می‌تواند به بهترین وجهی در استخدام و کارآموزی کارکنان و سرمایه‌گذاری درزمینه منابع انسانی به سازمان بازرسی کمک کند.^۲

۱. رک: همان.

۲. رک: همان.

۹. بهبود روابط پرسنل؛ مدیریت دانش می‌تواند ارتباط مؤثر بین پرسنل و بهبود روابط آن‌ها را برای سازمان در پی داشته باشد.^۱

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

«مدیریت دانش»^۲ یکی از شاخه‌های فرعی اقتصاد دانش^۳ است. این دانش، دانشی میان‌رشته‌ای است بر دانش‌های؛ علم سازمانی، زبان محاسباتی، فناوری اطلاعات، دانش کتابداری و کتابخانه، مردم‌شناسی، جامعه‌شناسی، آموزش و توسعه، مطالعات ارتباطاتی و ... تکیه دارد.^۴

مراد از مدیریت دانش عبارت است از؛ «اتخاذ رویکردی نظاممند، یکپارچه، با استراتژی‌ها و راهکارهای خاص، برای شناسایی، کسب، استخراج، بازیابی، ارزیابی، تسهیم و خلق کلیه منابع دانش^۵ سازمانی، به کمک فرایندها و ابزارهای مربوطه،

۱. رک: همان.

2. Knowledge Management

3. Knowledge Economy: See: <http://en.wikipedia.org/> Also See: <http://my.studyindenmark.dk/profiles/blogs/the-knowledge-economy-refers-to-the-use-of-knowledge-to-produced...>

اقتصاد دانش عبارت است از: بکارگیری دانش در جهت تولید ارزش‌های محسوس و نامحسوس در چارچوب‌ها و محدودیت‌های اقتصادی.

4.See: Marianne Gloet, Mike Berrell (2003)." The dual paradigm nature of knowledge management: Implications for achieving quality outcomes in human resource management", journal of knowledge management, 7 (1): PP. 78- 89

۵. اعم از: پایگاه‌های اطلاعاتی، استناد، سیاست‌ها، و رویه‌ها.

باهدف برقراری ارتباط بین خبرگانِ مجرب سازمان با افرادی که نیاز به دانش خاصی دارند^۱. این دانش سه مکتب مهم به خود دیده؛ مکتب اقتصادی، مکتب سازمانی و مکتب راهبردی. تمام مدل‌های گوناگون مدیریت دانش در چهار رده؛ مدل‌های شبکه‌ای، مدل‌های شناختی، مدل‌های انجمنی / ارتباطی و مدل‌های فلسفی قابل دسته‌بندی است. ابعاد و محورهای اصلی مدیریت دانش عبارت‌اند از: فرهنگ‌سازمانی، ساختار سازمانی و درنهایت سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت دانش و گام‌های پیاده‌سازی مدیریت دانش شش گام است؛ گام اول؛ تأسیس واحد مدیریت دانش، گام دوم؛ امکان‌سنجی، گام سوم؛ فرهنگ‌سازی و آموزش، گام چهارم؛ برنامه‌ریزی استراتژیک، گام پنجم؛ حفظ و استمرار، گام ششم؛ ارزشیابی سیستم. مهم‌ترین استلزمات پیاده‌سازی مدیریت دانش به‌تناسب همین شش گام یادشده تعریف می‌شود. مهم‌ترین موانع پیاده‌سازی مدیریت دانش عبارت‌اند از: مشکلات و موانع تکنولوژیکی، مشکلات و موانع مدیریتی، عدم همکاری کارکنان، ابهام در دارایی‌های دانشی، ذهنیت کوتنه‌نگرانه و فقدان روحیه همکاری مشترک.

در بیان ارزش و کاربرد مدیریت دانش برای سازمان بازرسی نیز باید به پیشگیری از افت علمی، بهبود تصمیم‌گیری، انعطاف‌پذیری و انطباق‌پذیری، مزیت رقابتی، توسعه دارایی،

1. <http://fa.wikipedia.org>

افزایش بازده و کیفیت، مدیریت ارباب رجوع، به کارگیری سرمایه‌گذاری‌ها در بخش سرمایه انسانی و بهبود روابط پرسنل اشاره کرد.

منابع و مأخذ

- احمدی، سید علی اکبر، علی صالحی، مدیریت دانش، تهران، دانشگاه پیام نور، ۱۳۹۱.
- امس اچ. داونپورت و لورنس بروسک، مدیریت دانش، مترجم حسین رحمان سرشت، تهران، شرکت طراحی مهندسی و تامین قطعات ایران خودرو داخلی (ساپکو)، واحد آموزش، ۱۳۷۹.
- جلالی، سید محمد جواد و همکاران، طراحی و به کارگیری نرم افزار سیستم جامع مدیریت دانش مطالعه موربدی در وزارت راه و ترابری جمهوری اسلامی ایران، کنفرانس بین المللی مهندسی صنایع، سال ۱۳۸۶.
- رادینگ، آلن، مدیریت دانش؛ موفقیت در اقتصاد جهانی مبتنی بر اطلاعات، ترجمه محمد حسین لطیفی، تهران، سمت، ۱۳۸۸.
- عباسی، زهره، مروری بر مدل های پیاده سازی مدیریت دانش در سازمان ها، همایش بین المللی رازی، ۱۳۸۶.
- عبدالکریمی، مهوش، مدیریت دانش، فناوری و خلاقیت و نقش آن در افزایش کارآیی و اثربخشی فرآیندها، پیام مدیریت موفق، ش ۲۶، دی ۱۳۸۲.
- غنىزاده، محمود، تحقق سازمان های دانش محور در گرو استقرار دولت الکترونیک است. نشریه برنامه، سال ۱۳۸۶، شماره ۲۲۷.
- محمد زاهدی، علی انتظاری هرسینی، مدیریت فرهنگ دانایی، مدیریت و توسعه، ش ۳۴، پاییز ۱۳۸۶.

Davenport, T. H. & Prusak, L. (1998), Working Knowledge: How Organizations Manage What the Know. Boston, Massachusetts, Harvard Business School Press.

<http://en.wikipedia.org>

<http://my.studyindenmark.dk>

Kakabadse & others, Reviewing the Literature of Knowledge Management: Towards A Taxonomy, Journal of Knowledge Management, 2003, Vol 7 No 4.

Marianne Gloet, Mike Berrell (2003)." The dual paradigm nature of knowledge management: Implications for achieving quality outcomes in human resource management", journal of knowledge management, 7 (1).

نیاهی الکترونیک: www.Bazressl.ir آدرس: تهران، خیابان طالقانی - تقاطع خیابان شهید سبند فردی - سازمان بازرسی کل کشور

تلفن: ۰۳۱۴۶۴۳۲۷

طبقه ششم - مرکز مطالعات و پژوهش‌های سلامت اداری و مبارزه با فساد